

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Izmaksas**

Izmaksas

Igaunija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Igaunijā.

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Juriskonsulti

Juriskonsultu atlīdzība Igaunijā netiek regulēta.

Juristi

Juristu atlīdzība Igaunijā netiek regulēta.

Zvērināti advokāti

Zvērinātu advokātu atlīdzība Igaunijā netiek regulēta.

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītāju nodevas Igaunijā ir noteiktas Tiesu izpildītāju likumā. Tiesu izpildītāja nodevā var ietilpt maksa par procesa uzsākšanu, pamata maksa par izpildu procesu un papildu maksa par izpildu darbībām. Tiesu izpildītājam arī ir tiesības iekasēt nodevu par profesionālu pakalpojumu sniegšanu.

Notāri

Notāru nodevas Igaunijā ir noteiktas **Notāru nodevu likumā**. Notāru nodevu par profesionālu pakalpojumu parasti aprēķina, pamatojoties uz diviem vispārējiem principiem, proti, tā ir vai nu atkarīga no tā darījuma vērtības, ar kuru ir saistīts notariālais akts, vai arī konkrētu aktu gadījumā maksas ir noteiktas. Par notāra sniegtu profesionālu pakalpojumu nodevām var vienoties.

Advokāti

Advokātu atlīdzība Igaunija netiek regulēta, par to vienojas klienta līgumā. Advokāts vai juridiskā biroja vadītājs klientam iesniedz sākotnējo maksas piedāvājumu un izskaidro atlīdzības veidošanās principus. Klients atlīdzina nepieciešamos izdevumus, kuri advokātam vai juridiskā biroja vadītājam radušies, sniedzot juridiskos pakalpojumus.

Fiksētās izmaksas

Procesa dalībnieku fiksētās izmaksas civilprocesā

Procesa dalībnieku fiksētās izmaksas civilprocesā ir noteiktas, pamatojoties uz **Civilprocesa kodeksa** 139.–144. pantu, un tās iedala tiesas izdevumos un ārpus tiesas izdevumos. Tiesas izdevumi ir valsts nodevas un izmaksas par lietas pārskatīšanu. Katrā instancē tiesa atzīmē saistītos tiesāšanās izdevumus, tai skaitā izmaksas par lietas pārskatīšanu.

Civilprocesa stadija, kurā jāsedz fiksētās izmaksas

Turpmāk minētās izmaksas ir jānomaksā avansā pusei, kura cēlusi prasību vai prasa procesuālu darbību izpildi:

valsts nodeva;

samaksa tiesu izpildītājiem par procesuālo dokumentu nosūtīšanu;

maksa par pavēstu un paziņojumu publicēšanu oficiālajā publikācijā *Ametlikud Teadaanded* vai laikrakstā;

citi lietas izskatīšanas un ārpus tiesas izdevumi.

Ja tiesa nenolemj citādi, tai pusei, kas ir iesniegusi prasību, ar kuru saistītas attiecīgās izmaksas, jāveic ekspertu, tulku un tulkotāju honorāru priekšapmaksa.

Tiesa galīgos tiesāšanās izdevumus, kas jāatgūst un jākompensē, nosaka savā galīgajā lēmumā pamatlietā vai nolēmumā pēc minētā galīgā lēmuma stāšanās spēkā.

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Procesa dalībnieku fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Procesa dalībnieku fiksētās izmaksas kriminālprocesā ir noteiktas **Kriminālprocesa kodeksa** 175.–179. pantā, un tās iedala tiesāšanās izdevumos, īpašos izdevumos un papildu izdevumos.

Ja procesa dalībniekam ir vairāki aizstāvības advokāti vai pārstāvji, šīm personām izmaksāto atlīdzību ieskaita tiesāšanās izdevumos tiktāl, ciktāl tā nepārsniedz parasti aizstāvības advokātam vai pārstāvim pienākošās atlīdzības saprātīgu apmēru.

Ja aizdomās turētais vai apsūdzētais pats nodrošina savu aizstāvību, aizstāvim nepieciešamos izdevumus ieskaita tiesāšanās izdevumos. Pārmērīgus izdevumus, kas nebūtu radušies, ja aizstāvību nodrošinātu advokāts, tiesāšanās izdevumos neieskaita.

Izdevumus, kas radušies personām, kuras nav iesaistītas procesā, un kas saistīti ar ekspertīžu veikšanu, atlīdzina saskaņā ar Tiesu medicīnas ekspertīžu likumā paredzētajiem nosacījumiem un kārtību.

Kriminālprocesa posms, kurā jāsedz fiksētās izmaksas pusēm

Apsūdzētā attaisnošanas gadījumā tiesāšanās izdevumus atlīdzina valsts. Ja apsūdzētais tiek notiesāts, tiesāšanās izdevumus sedz notiesātais. Apsūdzētā daļējas attaisnošanas gadījumā izdevumus atlīdzina valsts tādā mērā, kādā apsūdzētais attaisnots. Pienākums veikt tiesāšanās izdevumu atlīdzību iestājas, līdz spēkā stāties galīgais nolēmums.

Ja civilprasība ir noraidīta, **tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar šīs prasības nodrošināšanu**, kompensē cietušais. Ja civilprasība ir pilnībā apmierināta, tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar šīs prasības nodrošināšanu, atlīdzina notiesātais vai atbildētājs. Ja civilprasība ir daļēji apmierināta, tiesa, ņemot vērā visus apstākļus, tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar šīs prasības nodrošināšanu, sadala starp cietušo un notiesāto vai atbildētāju. Ja ir noraidīta civilprasības pārskatīšana, tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar šīs prasības nodrošināšanu, atlīdzina valsts.

Fiksētās izmaksas konstitucionālajā procesā

Igaunijā fiziskas personas nevar iesniegt konstitucionālu sūdzību. Konstitucionālās uzraudzības izmaksas sedz no valsts budžeta. Izmaksas, kas ir saistītas ar speciālistu iesaistīšanu tiesvedībā, sedz no valsts budžeta, piemērojot tādus pašus nosacījumus kā ekspertu honorāru apmaksai civilajā tiesvedībā.

Konstitucionālā procesa stadija, kurā jāsedz fiksētās izmaksas pusēm

Procesa dalībniekiem konstitucionālajā procesā nav nekādu fiksētu izmaksu.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Advokātam ir jāsniedz klientam ziņas par visām darbībām, kuras ir jāveic, lai sniegtu juridiskos pakalpojumus, un par visām ar to saistītajām izmaksām. Advokāts vai juridiskā biroja vadītājs klientam iesniedz sākotnējo maksas piedāvājumu un izskaidro atlīdzības veidošanās principus.

Izdevumi saistībā ar dalību procesā

Izdevumi, ko sedz uzvarējusī puse

Tā puse, kurai nolēmums ir labvēlīgs, sedz izdevumus, kas ir saistīti ar juridiskā pārstāvja vai padomdevēja atlīdzību tādā apmērā, kādā tiesa tās uzskata par pamatotām un tādām, kas nav jāsedz tai pusei, kurai nolēmums ir nelabvēlīgs.

Izdevumi, ko sedz zaudējusī puse

Saskaņā ar nolēmumu par tiesāšanās izdevumu noteikšanu tā puse, kurai nolēmums ir nelabvēlīgs, atlīdzina tās puses tiesāšanās izdevumus, kurai nolēmums ir labvēlīgs; tas var ietvert sekojošos izdevumus:

valsts nodeva;

izdevumi par lieciniekiem, ekspertiem, tulkiem un tulkotājiem un izdevumi par eksperta analīzi, ko veikusi persona, kura nav procesa dalībnieks, un kas ir atlīdzināma saskaņā ar Tiesu medicīniskās ekspertīzes likumu;

izdevumi saistībā ar dokumentāru un faktisku pierādījumu iegūšanu;

izdevumi saistībā ar apskatēm uz vietas, tostarp nepieciešamie tiesas ceļa izdevumi;

izdevumi par procesuālo dokumentu piegādāšanu, nosūtīšanu un izsniegšanu;

izdevumi, kas saistīti ar civilprasības apmēra noteikšanu;

izdevumi, kas saistīti ar procesa dalībnieku pārstāvjiem un padomdevējiem;

procesa dalībnieku ceļa, pasta, sakaru, izmitināšanas un citi tamlīdzīgi izdevumi, kas saistīti ar procesu;

procesa dalībnieku nesajemtās algas vai citi pastāvīgi iegūsmumi;

izdevumi par tiesību aktos noteikto pirmstiesas procesu, ja vien prasība nav iesniegta vairāk nekā sešus mēnešus pēc pirmstiesas procesa beigām;

tiesu izpildītāja honorārs saistībā ar prasības nodrošināšanu un izdevumi, kas radušies, izpildot nolēmumu par prasības nodrošināšanu;

tiesu izpildītāja honorārs par procesuālo dokumentu piegādāšanu;

izdevumi saistībā ar pieteikuma izskatīšanu par procesuālu palīdzību segt tiesāšanās izdevumus;

izdevumi par paātrināto maksājuma rīkojuma procesu;

izdevumi par dalību samierināšanas procesā, ja tiesa pusēm to pieprasījusi atbilstoši Civilprocesa kodeksa 4. panta 4. punktam, vai, ja šāds process ir obligāts, par dalību pirmstiesas samierināšanas procesā atbilstoši Samierināšanas likuma 1. panta 4. punktam.

Pusei, kurai jāsedz tiesāšanās izdevumi, kas radušies procesa pusei, kurai ir tiesības uz tiesāšanās izdevumu atmaksu, liks apmaksāt tikai tos izdevumus, kas ir nepieciešami un pamatoti.

Pamats izdevumu noteikšanai

Kur Igaunijā atrast informāciju par pamatu izdevumu noteikšanai?

Pamats izdevumu noteikšanai ir noteikts šādos tiesību aktos:

[Civilprocesa kodekss](#);

[Tiesu izpildītāju likums](#);

[Valsts nodevu likums](#);

tiesību akti, kas pieņemti, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksu.

Kādās valodās Igaunijā ir pieejama informācija par pamatu izdevumu noteikšanai?

Informācija par pamatu izdevumu noteikšanai ir pieejama igauņu valodā.

Igaunijas tiesību aktu, kuros ietvertas norādes par izdevumiem un to noteikšanas pamatu, tulkojumi angļu valodā ir pieejami oficiālā laikraksta *Riigi Teataja* [tīmekļa vietnē](#).

Kur atrast informāciju par mediāciju?

Tieslietu ministrija ir atbildīga par Direktīvas 2008/52/EK par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās īstenošanu. Vispārīgu informāciju par mediāciju var iegūt, rakstot uz Tieslietu ministrijas e-pasta adresi: info@just.ee.

Samierināšanas procesu civillietās regulē [Samierināšanas likums](#), kurā ir noteiktas mediatoru tiesības un pienākumi, kā arī ietvertas pamatnostādnes ar mediatora palīdzību panāktu vienošanos īstenošanai un izpildei. Saskaņā ar Samierināšanas likumu samierināšanu var veikt:

fiziska persona, kurai samierināšanas funkciju uzticējušas procesa puses;

zvērināti advokāti;

notāri;

likumā noteiktajā gadījumā — valsts vai pašvaldības samierināšanas struktūra.

[Igaunijas Mediatoru asociācijas](#) tīmekļa vietnē atrodama informācija igauņu un angļu valodā.

[Igaunijas Apvienība bērnu labklājībai](#) ir bezpeļņas organizācija, kas atbalsta bērnu tiesības, un sniedz konsultācijas vecākiem un organizē mācības par ģimenes mediāciju.

Kur atrast sīkāku informāciju par izdevumiem?

Tīmekļa vietne par izdevumiem

Ar tiesas procesu saistītie izdevumi un to apmērs ir atkarīgs no tiesvedības ilguma un būtības. Galvenais informācijas avots attiecībā uz izdevumiem saistībā ar tiesas procesu ir tiesas procesu regulējošie kodeksi un Valsts nodevu likums. **Tieslietu ministrija** izdod un uztur oficiālo laikrakstu *Riigi Teataja*, kurā ir pieejami:

normatīvie **akti**;

Valsts prezidenta **dekrēti**;

Augstākās tiesas nolēmumi un starptautiskie līgumi;

pašvaldību noteikumi.

Oficiālajā laikrakstā *Riigi Teataja* ir pieejamas arī likumu, valdības noteikumu un rīkojumu, ministriju noteikumu, Igaunijas Bankas (*Eesti Pank*) prezidenta noteikumu, Valsts vēlēšanu komitejas noteikumu, parlamenta (*Riigikogu*) lēmumu, pašvaldību padomju un pilsētu domju noteikumu oficiālās konsolidētās versijas. Oficiālajā laikrakstā *Riigi Teataja* publicētie tiesību akti un citi dokumenti ir pieejami kopš 1990. gada.

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Tiesu [tīmekļa vietnē](#) ir ievietoti statistikas dati par tiesvedību pirmās un otrās instances tiesās kopš 1996. gada.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesvedības vidējiem kopējiem izdevumiem?

Valsts nodevas apmēri par noteikta veida tiesvedību ir noteikti [Valsts nodevu likumā](#).

Tiesu izpildītāju nodevas ir noteiktas [Tiesu izpildītāju likumā](#).

Nav pieejami statistikas dati par noteikta veida tiesvedības vidējiem kopējiem izdevumiem.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kā tiek sniegta šī informācija?

Tiesu izpildītāju honorāriem piemēro PVN, kura likme ir 20 %.

Lai saņemtu tiesāšanās izdevumiem piemērotā PVN atmaksu, pieteicējam jāapliecina, ka viņš nav PVN maksātājs vai ka PVN nav iespējams atgūt citu iemeslu dēļ.

Kādas likmes tiek piemērotas?

Kopš 2009. gada 1. jūlija Igaunijā piemērojamā PVN likme ir 20 %.

Juridiskā palīdzība

Civilprocesa piemērojamais ienākumu sliekšnis

Valsts apmaksāta juridiskā palīdzība ir viens no veidiem, kādā piešķir procesuālu palīdzību, un uz katru lēmumu par valsts apmaksātas juridiskas palīdzības piešķiršanu civilprocesā attiecas Civilprocesa kodeksā ietverti noteikumi par procesuālās palīdzības piešķiršanu.

Procesuālu palīdzību fiziskai personai nepiešķir, ja

nav sagaidāms, ka procesuālās izmaksas vairāk nekā divas reizes pārsniedz pieteikuma iesniedzēja vidējos mēneša ienākumus, ko aprēķina, par pamatu ņemot pēdējo četru mēnešu vidējos mēneša ienākumus līdz pieteikuma iesniegšanas brīdim, un no šīs summas atņemot nodokļus un obligātās apdrošināšanas iemaksas, izmaksas juridisko uzturēšanas saistību izpildei un pamatotas mājokļa un ceļa izmaksas;

ieteikuma iesniedzējs procesuālās izmaksas varētu segt no savas mantas, kuru būtu iespējams pārdot bez lieliem sarežģījumiem un pret kuru saskaņā ar likumu varētu vērst prasību.

Izvērtējot ieteikuma iesniedzēja finansiālo situāciju, vērā ņem ieteikuma iesniedzēja un kopā ar viņu mājāsaimniecībā dzīvojošo ģimenes locekļu aktīvus un ienākumus, to personu skaitu, kuras uztur ieteikuma iesniedzējs, pamatotus mājāsaimniecības izdevumus un citus nozīmīgus apstākļus.

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības piešķiršanai cietušajiem

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu valsts var sniegt procesuālu palīdzību. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidi un šāda veida palīdzības

saņemšanas nosacījumi un noteikumi ir reglamentēti [Valsts juridiskās palīdzības likumā](#).

Valsts apmaksātu juridisko palīdzību var piešķirt fiziskai personai, kuras domicils juridiskās palīdzības pieteikuma iesniegšanas brīdī ir Igaunijā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai kura attiecīgajā brīdī ir Igaunijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis. Neatkarīgi no tās mītnes valsts un pilsonības fiziska persona, kura ir aizdomās turētais vai apsūdzētais, kura nav izvēlējusies advokātu aizstāvībai saskaņā ar vienošanos un kuras krimināllietā ar likumu ir noteikta advokāta aizstāvība, vai kura ir pieteikusies advokātu aizstāvībai, saņem valsts apmaksātu juridisko palīdzību neatkarīgi no personas finansiālās situācijas. Domicila noteikšanas procesa pamatā ir 62. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.). Citām fiziskām personām juridisko palīdzību piešķir tikai tad, ja tas izriet no Igaunijai saistošām starptautiskām saistībām.

Pamats atteikumam piešķirt valsts apmaksātu juridisko palīdzību ir noteikts [Valsts juridiskās palīdzības likuma](#) 7. pantā.

Plašāka informācija par valsts apmaksātu juridisko palīdzību atrodama [Igaunijas Advokātu asociācijas](#) tīmekļa vietnē.

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības piešķiršanai aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem vai atbildētājiem

Uz aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem vai atbildētājiem attiecas tādi paši nosacījumi par juridiskās palīdzības sniegšanu kā uz cietušajiem.

Bezmaksas tiesvedība

Apstākļi, kuros ir iespējams atbrīvot no valsts nodevas samaksas, ir noteikti [Valsts nodevu likuma](#) 3. daļā.

Kad zaudējušajai pusei jāsedz uzvarējušās puses izdevumi?

Lietu izskatījušī tiesa tiesāšanās izdevumu sadalījumu starp pusēm nosaka tiesas spriedumā vai lēmumā par tiesvedības izbeigšanu. Tiesai ir jānosaka, kurus tiesāšanās izdevumus vai, attiecīgā gadījumā, kādu tiesāšanās izdevumu daļu jāsedz katrai pusei. Ja augstākas instances tiesa spriedumu groza vai pasludina jaunu spriedumu, nenosūtot lietu atpakaļ jaunai izskatīšanai, tiesa attiecīgi pārskata tiesāšanās izdevumu sadalījumu, ja tas nepieciešams.

Tiesāšanās izdevumu apmēru, ko kompensēs procesa pusei, kurai ir tiesības uz tiesāšanās izdevumu atmaksu, ko sedz tā procesa puse, kurai ir jāsedz tiesāšanās izdevumi, tiesa nosaka:

tiesas spriedumā vai lēmumā par tiesvedības izbeigšanu, vai

pēc tiesvedības pabeigšanas pieņemot nolēmumu par tiesāšanās izdevumiem.

Procesuālās palīdzības, tai skaitā juridiskās palīdzības piešķiršana neierobežo vai neizslēdz to, ka procesuālās palīdzības saņēmējam ir pienākums atbilstīgi tiesas spriedumam atmaksāt otras puses izdevumus. Puse, pret kuru ir pieņemts lēmums, pilnībā sedz procesuālos izdevumus, ja otra puse ir atbrīvota no pienākuma segt procesuālos izdevumus vai ja pusēm ir piešķirta procesuālā palīdzība šo izdevumu segšanai.

Ja prasība ir apmierināta, tiesa atbildētājam pieprasa segt tiesāšanās izdevumu daļu, kura iemaksājama valsts budžetā un no kuras prasītājs ir atbrīvots vai kuras samaksai prasītājs ir saņēmis atļauju maksāt pa daļām. Šī summa ir jāiemaksā valsts budžetā un ir proporcionāla prasības daļai, kas ir apmierināta.

Ja spriedums ir stājies spēkā vai tiesa ir pasludinājusi, ka spriedums ir izpildāms nekavējoties, kreditors var vērsties pie tiesu izpildītāja un prasīt sprieduma izpildi. Ja spriedumā nav noteikts termiņš tā brīvprātīgai izpildei, to nosaka tiesas izpildītājs. Termiņš nevar būt īsāks par 10 dienām un garāks par 30 dienām. Ja sprieduma izpildi prasošā puse tam piekrīt, tiesu izpildītājs sprieduma brīvprātīgai izpildei var noteikt termiņu, kas pārsniedz 30 dienas.

Ekspertu honorāri

Ja vien tiesa nelemj citādi, ekspertu honorāri tiesas pieprasītajā apmērā ir jāsamaksā avansā pusei, kas iesniegusi prasību, saistībā ar kuru radušies izdevumi. Ja abas puses iesniedz pieteikumu vai tiesa pieaicina ekspertu, izdevumus sadala abām pusēm vienādās daļās.

Ekspertiem honorārus izmaksā, pamatojoties uz stundu likmi atbilstīgi valdības noteiktajām minimālajām un maksimālajām stundas likmēm. Ekspertu honorāri par ekspertīzi 10–40 reizes pārsniedz minimālo stundas likmi. Nosakot izmaksājamo honorāru stundas likmi, tiesa ņem vērā šādus faktorus:

eksperta kvalifikāciju;

darba sarežģītības pakāpi;

visas nenovēršamās izmaksas, izmantojot nepieciešamos līdzekļus;

īpašus apstākļus, kādos eksperts veicis prasīto darbu.

Jāatbildzina arī izdevumi, kas ir saistīti ar eksperta atzinuma sagatavošanu un izstrādāšanu, tostarp eksperta novērtējumā izmantotā palīgpersonāla, materiālu un līdzekļu izmaksas, kas nepārsniedz 20 % no eksperta honorāra, ceļa izdevumi un citas nepieciešamās izmaksas saistībā ar tiesvedību, jo īpaši izmitināšanas un uztura izdevumi.

Eksperta honorāru un atlīdzināmo izdevumu apmēru nosaka ar nolēmumu, kuru pieņem tā pati tiesa, kas ekspertu iesaistīja lietas izskatīšanā.

Ekspertiem atlīdzību izmaksā tikai **pēc pieprasījuma**. Ja eksperts ir izpildījis savus pienākumus, tiesa viņam pienākošos honorāru izmaksā neatkarīgi no tā, vai puses jau ir apmaksājušas izdevumus avansā un vai tiesa ir pusēm pieprasījusi veikt izdevumu atlīdzību.

Cenas par ekspertīzi Valsts Tiesu medicīniskās ekspertīzes iestādē un tiesu medicīniskās ekspertīzes iestāžu izcenojumi ir noteikti Tiesu medicīnas ekspertīžu likumā.

Ja eksperta novērtējumu veic valsts tiesu medicīnas iestāde, ar šo novērtējumu saistītie ekspertu honorāri un izdevumi ietilpst tiesāšanās izdevumos, un zaudējusī puse tos atlīdzina tādā pašā kārtībā kā tiesāšanās izdevumus.

Tulkotāju un tulku honorāri

Honorārus ārpustiesas tulkiem, kuri piedalās tiesu procesos, maksā saskaņā ar stundas likmi, kas mutiskajai tulkošanai var 2–40 reizu pārsniegt tiesību aktos noteikto minimālo stundas atalgojuma likmi. Tulkotājiem par rakstiskiem tulkojumiem maksā saskaņā ar likmi par vienu teksta lappusi, un šī likme var līdz pat 20 reizu pārsniegt minimālo stundas atalgojuma likmi. Minimālo stundas atalgojuma likmi nosaka Igaunijas valdība ar regulu.

Tulku un tulkotāju honorāru un atlīdzināmo izdevumu apmēru nosaka ar nolēmumu, kuru pieņem tā pati tiesa, kas ekspertu iesaistīja lietas izskatīšanā.

Nosakot stundas likmes, tiesa ņem vērā tulka vai tulkotāja kvalifikāciju, darba sarežģītības pakāpi, visas radušās nenovēršamās izmaksas un īpašos apstākļus, kādos tika veikta mutiskā vai rakstiskā tulkošana.

Jāapmaksā arī ceļa izdevumi, kas tulkam radušies saistībā ar tiesvedību, un citas nepieciešamās izmaksas, jo īpaši izmitināšanas un uztura izdevumi.

Tulkiem un tulkotājiem atlīdzību izmaksā tikai **pēc pieprasījuma**. Tiesa tulkam vai tulkotājam pienākošos honorāru izmaksā neatkarīgi no tā, vai puses jau ir apmaksājušas izdevumus avansā un vai tiesa ir pusēm pieprasījusi veikt izdevumu atlīdzību.

Tulku un tulkotāju honorāri ietilpst tiesāšanās izdevumos, un zaudējusī puse tos atlīdzina tādā pašā kārtībā kā tiesāšanās izdevumus.

Lapa atjaunināta: 16/12/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.